

Svenska Aralsjösällskapet

Verksamhetsberättelse 2014

Under verksamhetsåret 2014 har föreningens informationsaktiviteter varit begränsade beroende på svårigheter att jämka samman arbetsinsatser och ekonomi för seminarieverksamhet samt ordförandens sjukdom. Stor del av vår informationsverksamhet har i övrigt varit koncentrerad kring våra aktiviteter i anslutning till vårt partnerskap i UZWATER (beskrivet mer i detalj nedan).

Vi har hållit två seminarier (se nedan), i samband med årsmötet och samband med styrgruppsmöte i UZWATER då flera kollegor från Uzbekistan var i Uppsala.

Vi har naturligtvis också utnyttjat tillfället att informera då vi deltagit i andra aktiviteter av relevans för Aralsjöproblematiken. Exempel på detta är vid deltagande i World Water Week i Stockholm. Vi har också informerat om Aralsjöproblematiken och föreningens verksamhet vid flera aktiviteter inom det EU-TEMPUS-projekt, UZWATER, där SASS är en av parterna. Det har skett både vid besöken vid Uzbekiska universitet under våren men också i samband med ett besök av en mindre UZWATER-grupp i november. Naturligtvis skedde också en del information vid möte med styrgruppen och den vetenskapliga rådgivande kommitteen som hölls vid Uppsala universitet i december.

År 2014 hade Svenska Aralsjösällskapets webbsida 1260 besök, 22% av besöken var återkommande besökare. Den överväldigande majoriteten av besökarna var från Sverige. Totalt tittade de på 3 740 sidor. Populäraste sidan var startsidan följt av "Aktuellt" och "Vårt arbete och historia". Besöksfrekvensen är låg men jämnt fördelad över året. Allt enligt Google analytics.

Medlemmar

Föreningen har under året haft ett 50-tal medlemmar, men då medlemsavgiften beslutades slopas i och med 2014 är det svårt att identifiera antalet medlemmar i föreningen.

Styrelse och övriga valda funktionärer

Under året har *Gunilla Björklund* varit ordförande.

Styrelsen har i övrigt utgjorts av

Linda Strandehed, sekreterare

Johan Fresk, kassör

Lars Rydén, övrig ledamot

Jerker Jarsjö, övrig ledamot

Gitte Jutvik, övrig ledamot

Claes Levinsson, övrig ledamot

Christian Andersson, övrig ledamot

Anna Forslund, övrig ledamot

Ersättare: *Stig Lindberg*

Revisorer: *Ulf Holmberg* och revisorssuppleant *Marianne Nilsson*.

Valberedning: *Kerstin Lindahl-Kiessling* (sammanställande), *Sofi Bedford* och *Rebecka Törnqvist*

Styrelsemöten

Styrelsen har sammanträtt 5 gånger under året inklusive det konstituerande mötet. Årsmötet hölls den 7 maj, 2014, i SIWIs lokaler i Stockholm, varefter följde ett konstituerande styrelsemöte.

Verksamhet

Följande aktiviteter har genomförts:

Efter årsmötesförhandlingarna den 7 maj, höll Rebecka Törnqvist ett föredrag under titeln "Basin-scale change in water availability and water quality under intensified irrigated agriculture in the Aral Sea Drainage Basin". Presentationen baserades på material som ingår i Rebeckas doktorsavhandling som presenterats vid Naturgeografiska institutionen, Stockholms universitet. Till föredraget kom också en del av deltagarna i den workshop inom UZWATER som under två veckor hölls i Uppsala/Stockholm för att sedan fortsätta till Polen och Lettland. Speciellt de uzbekiska deltagarna var mycket intresserade.

I samband med styrkommittémötet i UZWATER som hölls vid Uppsala universitet första veckan i december höll två av deltagarna från Uzbekistan, nämligen Abror Gadaev, professor i Water supply, waste water and water resources, vid Samarkand State Architectural and Civil Engineering Institute och Dr Rustam Eshniyazov, Chairman at the Faculty of Natural Sciences, Karakalpak State University, Nukus, ett seminarium under titeln "The Aral Sea – the history of a declining water body and water management in Uzbekistan today" vid Geocentrum vid Uppsala universitet den 3 december. Arrangemanget var ett samarbete mellan Aralsjösällskapet och Geocentrum. Presentationerna lockade flera deltagare, både från Aralsjösällskapet och från institutionerna inom Geocentrum vid Uppsala universitet.

Under World Water Week, 31/8 – 5/9 deltog Gunilla Björklund i delar av sessionerna, huvudsakligen dock inom ett uppdrag för Global Water Partnership. Det fanns givetvis som vanligt möjlighet för nätverksbyggande med några deltagare från regionen. Den 29 och 30 augusti deltog Gunilla Björklund också i möten inom Global Water Partnership, framför allt deras utvidgade möte inom Technical Expert Committee, TEC, och hade därvid möjlighet att möta och ha ingående diskussioner med GWPs Centralasienpartner. I samband med GWP TEC-mötet presenterade Vadim Sokolov, huvudansvarig för GWPs Centralasienavdelning en ny publikation: "Integrated water resources management in Central Asia: The challenges of managing large transboundary rivers." Det finns länkar till denna precis som andra intressanta publikationer på SASS' hemsida.

Linda Strandenhed och Simon Lundberg arbetade under 2012 för Svenska Aralsjösällskapets räkning under 2012 med att ta fram och färdigställa utbildningsmaterial som riktar sig till gymnasieskolor. Projektets huvudsakliga verksamhet var att planera, utveckla, speltesta och färdigställa ett interaktivt kunskapsspel – *Balans, ett spel om hållbar utveckling*. Spelmaterialet lades upp på hemsidan i mars 2013 och medför fortfarande ett ökat intresse.

Under året har vi via e-post fått förfrågningar om fördjupad information om Aralsjöproblematiken för uppsatser mm från ett flertal personer, främst gymnasieelever, som hittat fram till Svenska Aralsjösällskapet som källa för råd och information om vatten- och miljöfrågor i regionen. Genom detta sprider sig vårt budskap troligen till ytterligare flera

hundra personer eftersom förfrågningarna ofta handlar om att få tips om mer information inför uppsatssuppgifter.

För att finna lämpliga användningsområden för de resurser som samlades in inom Björn Guterstams minnesfond, Södra strandfolken, besökte Gitte Jutvik-Guterstam tillsammans med en son och hans kusin under påskhelgen 2012 Karakalpakstan. Resan blev sedan föremål för ett seminarium under våren 2013. Gitte för fortfarande diskussioner med folk från främst Karakalpakstan för att finna optimala användningsmöjligheter för medlen.

Under 2011 beslöt Svenska Aralsjösällskapet att arbeta för att förbättra kontakterna med universitet och forskningsinstitutioner i Uzbekistan för att stärka kunskaperna om vattensituationen i landet, speciellt vid Aralsjöområdet. I samarbete med Tekniska Högskolan i Stockholm, som har en lång historia av samarbete med Centralasien, togs kontakt med en rad universitet i Uzbekistan. Kontakterna utmynnade i en ansökan om ett TEMPUS projekt för att stärka undervisningen i miljö, vatten och hållbarhetsfrågor vid universiteten i Uzbekistan. Ansökan till EU:s Tempus program skrevs av Lars Rydén i samarbete med KTH's internationella avdelning. Parter i projektet, benämnt UZWATER, var Uppsala universitet, Svenska Aralsjösällskapet och Tekniska Högskolan (KTH) i Sverige, samt Lettiska universitetet i Riga, Kaunas Tekniska universitet (KTU) i Litauen och Lantbruksuniversitet i Warszawa i Polen, samt 8 universitet i Uzbekistan, nämligen i Tashkent, Samarkand, Bukhara, Urgench och Nukus vid Aralsjön. KTU tog på sig rollen som samordnande partner. Projektet, som påbörjades officiellt oktober 2012 fortgår till den 15 oktober 2015. Huvudsyftet är att skapa 2-åriga masterutbildningar i miljövetenskap och hållbar utveckling med inriktning mot vattenfrågor vid samarbetsuniversiteten i Uzbekistan. Svenska Aralsjösällskapets uppgift i projektet är främst att främja och bidra med kontakter mellan universiteten och det övriga samhället i Uzbekistan och därigenom skapa lämpliga masterprojekt för att främja hållbar utveckling i området.

Under år 2014 har flera möten och studiebesök hållits, bland annat ett planeringsmöte i maj då representanter från de uzbekiska universiteten besökte både Uppsala universitet, KTH och Universitetet i Riga. Första veckan i september besökte parterna från EU-länderna Tashkent, Samarkand och Buchara, där Lars Rydén från Aralsjösällskapet (med Uppsala universitets hatt) var med. Andra veckan i november var en tre personers-delegation (från KTH och Riga) i Urgench och Nukus. 1-3 december hölls projektets tredje och avslutande styrkommittémöte, denna gång vid Uppsala universitet. Detta möte följdes av ett första möte i projektets Advisory Board. I styrkommitté-mötet representerades SASS av Gunilla Björklund. Lars Rydén var, givetvis, också närvarande och båda var med vid Advisory Board-mötet, där SASS också bidrog med ytterligare en representant, nämligen Global Water Partnerships Danka Thalmeinerova, som för GWPs sekretariat koordinerar arbetet med det Regionala Water Partnership for Centralasien och Kaukasus, CACENA.

Erfarenheter, lärdomar och slutsatser

Som framgått av uppföljningen sedan tidigare år har hemsidans vikt ökat allt mer. Det finns även behov av mer information på engelska och även på ryska, som ju är ett språk som förstås på många håll i Aralsjöområdet. För närvarande är dock de ekonomiska förutsättningarna en begränsande faktor, men då behovet av en korresponderande hemsida ökat i och med SASS roll i UZWATER måste språkuppdateringarna vara ett prioriterat område.

Vi räknar med ett intensifierat samarbete med organisationer och kollegor i Uzbekistan, inriktade på hållbar utveckling, både mot bakgrund av tidigare erfarenheter och i samband med utvecklingen av projektet "Södra strandfolken" men framför allt genom arbetet inom ramen för EU-TEMPUS-projektet UZWATER där redan ett viktigt akademiskt nätverk etablerats och där ett sådant bör kunna utvidgas till att också inkludera uzbekiska studenter. Detta är alltmer tydligt ju längre projektet pågår och ju mer kontakter som knyts.

Målet är att förbättra kontakterna med pågående forskning kring Aralsjöfrågorna och att bättre bidra till projekt som också praktiskt skulle kunna förbättra situationen i Aralsjöområdet. Vi tror på att universitetssamarbete ger ringar på vattnet i form av kontakter och ökad kommunikation eftersom det är en för regimen acceptabel kontakt som möjligen ses som en förbättrad status för länderna. Denna avslutning i 2013 års verksamhetsberättelse är adekvat också för berättelsen för år 2014.

Uppsala den 31 mars 2015

Gunilla Björklund
Ordförande
Marmorvägen 16A
752 44 Uppsala

Linda Strandenhed
Sekreterare
Trasthagsvägen
752 56 Uppsala